

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KOZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 koroná 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

A román királyné 60-ik születésnapja.

Szép ünnepség folyt le mult hó 23-án Romániában, mikor Románia királynéja hatvanadik születésnapját ünnepelték. A román királyné egyszersmind irónő is, aki *Carmen Sylva* név alatt világszerte ismeretes és kevés halandó embernek adatott meg az a kegy, hogy olyan tökéletesen teljék el élete, mint a *Carmen Sylváié*, akinek megadatott az, hogy amiért mint költő küzdött, azt mint királyné segítse a megvalósulás felé, mert a *Carmen Sylva* költészete és a román királyné egyénisége az egy, örök, emberi igazságban forr össze.

Carmen Sylva, vagyis Erzsébet, Ottilia, Lujza, Románia királynéja 1843. december 23-án született a Neuwied melletti Monrepos-kastélyban. Édesapja, *Wied-Neuwied* Hermann herceg, édesanyja pedig *Mária* nassau-i hercegnő volt. A hercegnő 1869. november 15-én felesége lett *I. Károly* román királynak, akivel ma is a legboldogabb házasságban él. Irodalmi álnevét már asszony korában vette fel és irodalmi működése ismertté és tiszteltté tette az egyszerűen és szerényen hangzó *Carmen Sylva* nevet. Mint író *Carmen Sylva* igen sokoldalú tehetséget áruolt el. Versei éppen olyan formai tökéletességük és köny-

nyen folyók, mint prózája. A lírai hangulat azonban minden dolgozatában, még hirlapi cikkeiben is benne van.

Igen érdekes az a „véletlen“, amely *Wied* Erzsébet hercegnét és *Károly* román királyt összehozta.

Erzsébet, Románia királynéja.

Annak idején ugyanis a román király háztüznézni járt az európai udvaroknál s így találkozott egy ízben *Frigyes Vilmos*sal, az akkori német trónörökösrel, a későbbi Frigyes császárral, akihez Károly királyt már akkor meleg baráti érzelmek fűzték. Frigyes Vilmos értesülvén barátjának széndékáról, a leghatározottabban arra kérte őt, hogy várjon addig elhatározásával, amíg alkalmas módot talál rá, hogy *Mária* hercegnő leányával, Erzsébet hercegnővel megismeretheti. Károly király szívesen beleegyezett barátja kérésébe, aki aztán 1869. szeptember 30-án össze is hozta a fiatalokat. Károly király az első találkozásnál úgy megszerette a nagyműveltségű és elragadóan bájos hercegnőt, hogy két órával a találkozás után megkérte a kezét és másfél hónappal később megülték a lakodalmat. A román királynét világszerte szeretik és 60-ik születésnapja alkalmából mindenfelől sok üdvözlést küldtek hozzá.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 28 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

Egy szomorú eset.

A nagyikikindai linc-gyilkosság még mindig izgalomban tartja az egész országot. Hiszen bizonyos, hogy beteg társadalmunknak egy végzetes kelevényét találta a gyilkosok fegyvere, de nem az alanyi igazság alapján, hanem úgy, hogy a bünt még nagyobb büntetssel bosszulta meg. Ebben pedig megnyugvást nem találhat sem az okfejtő elme, sem az örökigazság eszményeért dobogó szív.

Meddő im a jogászok minden sopánkodása és pro és kontra érvelése az esküdtbirósági intézmény mellett vagy ellen. A bosszuvágy kitörése pillanatában a gyilkos nem mérlegeli a paragrafust, hogy melyik szerint fogja véres tettét elbírálni a bíróság vagy az esküdtszék? Latbaveti akkor minden energiáját, sőt életét is azért, hogy bosszuja lehütésében megtalálja azt az igazságot, melyhez őt, megrontójával szemben, sem a társadalom, sem a törvény nem segítette meg.

Eremit Pál nem példátlan típusa a minden áron való meggazdagodás sötét táborának. Nincs az országnak olyan megyéje, hol hű fotografiáit meg ne találják. A «közgazdasági tevékenyek» működnek a Délvidéken, Máramarosban, a Dunántul, a Tiszaháton — de itt Budapesten is.

Egy-egy ily Schilock ezernyi szegény család vérét, pénzét szívja fel s minél több lesz a vagyona, minél nagyobb erőre fejlenek polypcsápjai a bankokban: ezzel az erővel és befolyással könnyebbé teszi magának az utat a külsőleges szereplésre s — az igazságszolgáltatás utjaihoz is. Lesz belőle országgyűlési képviselő, kifosztott áldozatainak törvényhozója — ki aztán éli boldog világát s vadász újabb áldozatok vagyona. Eremit és egy-két szerencsétlen társá végre megtalálja a maga Sibuljait... De a többi száz meg száz Schilock tovább is neveli a kelevényt a szegényedő magyarság testén — s a bosszuvágyat a nép lelkében.

Ne az esküdtszék s a rendes bíróság megtorló paragrafusait csavarjuk uraim, hanem a fekély eredő beteg csiráját kutatván, arra szerezünk panaceát

Segéljük a szegény népet arra, hogy a saját erejével, a lábán járjon. A kishitelű szegény kigazdákát, mint az őszi gyenge legyeket egyenkint elnyeli az ilyen Eremit-féle társadalmi

cápa, de ha e sok szegény kigazda szövetségbe tömörül s vállvetve segít egymás baján, e kölcsönös segélyben meg is találja a maga mentsvárát.

A kormány s a közigazgatás segítse meg az erre való törekvést s akkor nem lesz szükség Magyarországon kivételes linc-törvényre.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Ujév után, ahogy megkezdődött az országgyűlés munkálkodása, csakhamar az időközi választásokon elkövetett választási visszaélések tárgyalására került a dolog. Kaas Ivor báró esütörtökön a dunaszerdahelyi járás közigazgatási tisztviselői ellen emelt panaszt, hogy erőszakosan korteskednek.

Tisza István gróf miniszterelnök azonnal felelt a »visszaélésekre«, amelyek, kijelentése szerint, nem ő rá, hanem a Kuriához tartoznak, az ő kötelessége csak ott kezdődik, ahol a polgárok közbiztonsága kerülne veszedelembé. A katonai javaslat részletes tárgyalása során, a javaslat címéhez első sorban Rakovszky István szólalt fel. Rakovszky beszédje bevezetésében üdvözölte Münnich Aurél előadót azért, hogy a katonai javaslat egy éves tárgyalása alatt nem romlott meg az egészsége.

Feilitzsch alelnök ezért a bevezetésért rácsöngött Rakovszkyra, mert az előadó egészsége nincs semmi összefüggésben a javaslat címével.

Szünet után Kaas Ivor báró beszélt röviden, de annál érdekesebben. Utána Holló Lajos beszélt szintén a javaslat címe ellen.

Az ülés végén Lovászy Márton intézett sürgős interpellációt a honvédelmi miniszterhez a póttartálekosok behívása miatt.

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter az interpellációra csak ideiglenesen válaszolt s a póttartálekosok behívására nézve kijelentette, hogy azokat alkotmányosan hívták be.

Lovászy még az ideiglenes választ sem vette tudomásul.

A közbejött vizkeresztünnep miatt egy napig nem tartott ezután ülést a képviselőház, pénteken azonban folytatták a katonai vitát. Hosszabb beszédet mondott Nyíri Sándor honvédelmi miniszter, melyben az obstrukció leszerelését kérte, természetesen hiába. Ezen az ülésen egyéb jelentős dolog nem történt.

Szombaton Lovászy Márton a kanizsai kerület fiatal képviselője arról panaszkodott, hogy a képviselők atyafisága nem kap elég karzati jegyet.

Lovászy panaszára Csávossy Béla háznagy felelt.

Ezek után rátértek a napirend tárgyalására s a részletes vitánál Ugron Gábor mondott fényes beszédet. Utána Bodoky Zoltán szólalt fel személyes kérdésben. A katonai vitában részt vettek még Molnár Jenő, Szederkényi Nándor és Kaas Ivor báró, aki obstrukciós beszédektől eltérőleg bírálta a javas-

A legjobb minőségű **háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon** a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhethők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

latot és a függetlenségi-párt leszerelését hozta Polónyi azelőtti beszéde alapján újra szőnyegre.

A miniszterelnök azonnal nyilatkozott és újból hangsúlyozta, hogy az elfogadott határozati javaslat az 1867. évi XII. t.-cz. 11. szakaszában jelzett felségjogokat nem érinti, hanem a chlopyi hadparancsban foglalt abszolút jogokra vonatkozó kitételekkel szemben ad helyes magyarázatot.

A hétfői ülésen nagy dolog történt. Apponyi gróf a kormánytól kért felvilágosítást arra nézve, hogy mi lesz a katonai büntetőtörvény reformjával.

Tisza István gróf miniszterelnök rögtön megadta a választ az interpellációra s az elterjedt hírekkel szemben kijelentette, hogy a tárgyalással annál kevésbé akadhattak meg, mert még a magyar kormány a saját kebelében sem foglalkozhatott behatóban a kérdéssel. Amaz ígéreteket pedig, amiket a kormány a javaslat keretében a magyar nyelv érvényesülésére nézve megígért, azt most is vallja s rajta lesz, hogy az meg is valósíttassék.

Apponyi Albert gróf a miniszterelnök válasza által megcáfolva látja az elterjedt híreket s ennél fogva a választ tudomásul veszi.

A miniszterelnök válaszát a Ház többsége is tudomásul vette.

A díjnok vacsorája.

Asszony: Mi lesz a vacsora?
Díjnok: A tegnapi maradék.
Asszony: Mi is volt tegnap?
Díjnok: Semmi!

Orosz és japán viszály.

Békéről beszélnek és harcra készülnek: ez a kelet-ázsiai helyzet képe. Eddig általánosan az a hit volt elterjedve, hogy Japán mindenképen háborút akar és Oroszország az a fél, a mely a békés elintézést óhajtja. Tény, hogy Japán el van szánva, hogy érdekeiért a leg-határozottabban helytáll és fegyverkezését azért folytatja, hogy szükség esetén ne legyen készületlen. Ultimátumot azonban eddig nem küldött és Koreát sem szállta meg csapataival, sőt még csak nem is hirdette ki, hogy Korea felett fenhatóságot akar gyakorolni. Oroszország legutóbbi válasza ugyan nem elégítette ki, de azért Japán tovább folytatja a tárgyalásokat és óvakodik azok félbeszakításától.

Érdekes körülmény, hogy orosz részről nem vették nagyon komolyan Japán fellépését. Mérhetetlen hatalmi gőgjükben nem is hitték, hogy ez a keletázsiai ország kikötni mer a rengeteg birodalommal. Világosan látszik ez az orosz sajtó magatartásán. Az orosz újságok ugyanis atyáskodó hangon figyelmeztetik a japánokat, hogy egy Oroszországgal való háboru semmi eredményel sem kecsegteti őket. Oroszország magatartására azonban, mint már megirtuk, az volt döntő hatással, hogy Delcassé külügyminiszter a vezető pénzügyi körökkel való eszmecsere után figyelmeztette az orosz kormányt, hogy háboru esetén az orosz értékek rohamos esökkenést fognak szenvedni. Ez pedig, minthogy 13 milliárdnyi orosz érték van francia kezekben, valóságos nemzeti szerencsétlenség volna Franciaországra nézve.

Ha pedig ez a dolog Oroszországot hidegen hagyná, akkor sokkal súlyosabban esnék latba az a körülmény, hogy a francia pénzpiacokon újabb kölesönt nem kaphatna. Már pedig pénz nélkül bajosan kezdhet háborút a meglehetősen zilált pénzügyi helyzetben leledző orosz birodalom.

Babona humor.

A.: Borzasztó idöket élünk.
B.: Hogyhogy?
A.: Rémitő rossz napok következnek ránk.
B.: Miért?
A.: Karácsony is péntekre esett...
B.: Hát aztán?
A.: Ujév is péntekre esett. Tudod mi volna ehhez még valóságos csapás?
B.: Mi?
A.: Ha az ujév tizenharmadikára esnék.

Kedves.

Kérdi az idegen a verekedéseiről híres faluban:
Hol itt a temető?
Falusi: Hát Illaván, meg Vácott.
Idegen: Hogy értsem ezt?
Falusi: A mi embereink ott hálnak meg.

ÉRTESEITÉS!!

A dr. Molnár-féle vizzárós üvegborvédők helyett új, tökéletesített, nikkelezett, rézhengerből álló

BORVÉDŐKET

hozunk forgalomba, melyek nem romlékonyak s egy pillanat alatt felszerelhetők. A henger felbonthatatlanul lezárva el van látva a védőanyaggal. — Ára csomagolással darabonként 6 korona.

Kizárólagos elárúsítás a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Az első fecske.

Még téli zuzmara borítja a fákat, hólepel takarja az alvó keményre fagyott földet, még nincs virág — zöldelő, lomb: az első fecske még is megjött. A »Köztelek«-ben olvassuk ezt az örvendetes hírt:

A lévai gözeke-szövetkezet megalakulása. E hó 4-én végre megalakult a gözeke-szövetkezet Léván, amelyet már régóta terveztek. A szükséges 1800 hold területet kötelezőleg jegyezték az alapszabályok szövegét végleg megállapították és jóváhagyás és cégjegyzés végett az iratokat az aranyos-maróthi törvényszékhez már be is küldték. A szövetkezet címe: Bars megyei Gazdák Első Gözeke-Szövetkezete. Helyesebben azonban a cím az lenne, hogy »Magyarország első gözeke-szövetkezete«, mert ez az első ilyen intézmény Magyarországon. Igazgatósági tagokká Ordódy Lajost, Levatic Lászlót, Razgha Ernőt, Salzberger Jánost és Berger Adolfot, felügyelő bizottsági tagokká pedig Ordódy Endrét, Weisz Kálmánt és Mechl Edét választották meg. A szövetkezet a gözekebeszerzés és a tagok birtokterületeinek megszántásán kívül még a kőszén, olaj, műtrágyák és kereskedelmi takarmányok beszerzését is közös erővel szándékozik végezni és így maga magától fejlődik egyszersmind fogyasztási szövetkezetté is. A gözeke-szövetkezet iránt nagy érdeklődés nyilvánul országszerte, amit leginkább az bizonyít, hogy az alapszabályokért, amely a kérdés megoldásának kulcsa, máris sok oldalról ostromolják.

Ezt nevezzük mi első fecskének. Az idő jobbra fordultát jelenti mindig ennek a csicsergő madárkának a megérkezése. Azt hisszük a lévai gözeke szövetkezet is az idők jobbrafordultának a jele. Azt jelenti, hogy jövőben minden magyar gazda megszererézheti a szövetkezés révén nyert erejével földjének műveléséhez mindazokat a segédeszközöket, amelyek eddig csak anyagi tökében bővelkedő nagybirtokos szerezhették be.

Az első példát az écskai kiscgazdák adták meg arra, hogy lehet földjükből nagyobb hazznot teremteni azáltal, hogy annak műveléséhez az új kor leg-számottevőbb erőforrásait a gépeket állítják oda. A munka gyorsá, jobbá válik: embert, állatot kimél a gép, a mellett, hogy munkája ősőbb és jobb. Annak idején megirtuk, hogy az écskai hitelszövetkezet

tagjai mily eredményeket értek el, vető és gőzcséplő-gép beszerzésével, ma pedig amidőn a bars megyei gazdák gözeke-szövetkezetének alakulásáról írunk, reményünket fejjezzük ki, hogy egy rövid esztendő leforgása alatt ennek is megírhatjuk a sikereit.

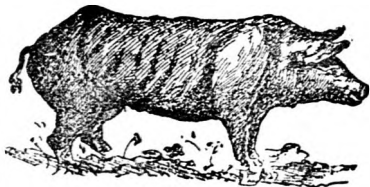
Köszöntjük a tavasz első fecskéjét, a szövetkező bars megyei gazdákat. Rövid idő múlva alkalunk lesz róluk bőven írni, akkor közöljük a gözeke szövetkezet alapszabályait is. Remélhetőleg tanulságosak lesznek s a bars megyei gazdák példáját több vidéke az országnak fogja követni. A bars megyei gazdák s az écskaiak mutatják meg leginkább, mi az igazi helyes útja a kiscgazda boldogulásának, hogy küszöbölhetjük ki azt a sok sanyaruságot, a mi ma a magyar földművelésügyre nehezedik.

***

Uj tisztviselő szövetkezet. Ugy értesülünk, hogy Marosvásárhelyen is alakult fogyasztási szövetkezet az ottani tisztviselők körében. A mozgalom élén a törvényszéki elnök áll. A merkantilisek nagyon tartanak attól, hogy a saját magunkon segítés elvét a városokban is érvényesítik; érthető azért az a moraj, amely ebből a táborból különösen az utóbbi időben hallható. A fogyasztó közönséget azonban abban, hogy érdekének megvédésére eszközöket keressen és alkalmazzon, nem fogja gátolni ez a hang.

Asszonyok mozgalma. A szövetkezeti eszme mindenfelé hódít s nemcsak férfiakat, már nőket is gyűjt zászlaja alá. Az angol és belga nők példáját most a spanyol nők követik. Cataloniában mozgalom indult meg oly fogyasztó szövetkezet megalakítására, amelynek ugy tagjai, mint vezetői kizárólag asszonyok lesznek. A gazda asszony lesz az eladó és vevő egy személyben, ügyvivő, pénztárnok, elárusító és beszerző s ennyi jóakarattal mellett a siker kétségtelen. Az alakuló szövetkezetnek máris 200 tagja, még pedig lelkes tagja van. A fogyasztási szövetkezet, a rendes minta szerint, a háztartáshoz szükséges minden fogyasztási cikkekkel fog szolgálni s a terv az, hogy idők multával, a tiszta jövedelemből és tartalékalapból külön szövetkezetet alakítsanak a munkásnép ruházatának elkészítésére, továbbá ingyen iskolát állítsanak fel a tagok gyermekei számára, így nevelve a jövő derék szövetkezőit. Céljuk az is, hogy a szövetkezeti tagokat díjtalanul kiképezzék mindarra, amire az asszonyt női hivatása utalja: a gyermeknevelés, a takarékos gondosság, betegápolás, jótékony-ság stb. A mi magyar asszonyaink érdeklődésére is méltó volna a világhódító szövetkezés.

Szíves figyelmébe ajánljuk az igen tisztelt közönségnek a somogyiszilli Szent István gyógyszerész kitérő hatású készítményeit és pedig:

Disznópor használata előtt.

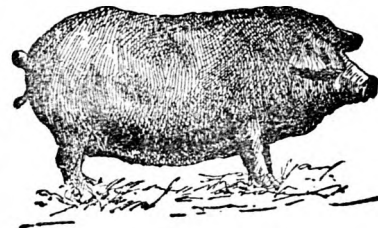
KÖSZVÉNY-BALZSAMOT izom, csusz és mindennemű csontfájdalmak ellen. Ára egy nagyobb üvegnek 2 kor. 50 fillér, kisebb 1 kor. 50 fillér. **LYSOL-SALICYLT** viszketegség és mindennemű bőrbajok ellen. Ára egy tégelynek 3 korona. — **HAJERŐSÍTŐT** hajhullás ellen. Ára egy üvegnek 3 kor. 80 fillér és 2 kor. 50 fillér. — Ezen szerek kitérő hatásáról számtalan elismerő és hálaanyagot tartalmazó tanuskodik.

10 kiló megrendelésénél 1 kiló ingyen s az egész küldemény bérmentve!

Megrendelések SZENT ISTVÁN GYÓGYSZERTÁR - SOMOGY-SZILL küldendők.

sertésvész elleni óv- és hizlalóport,

mely rendszeres adagolás mellett nemcsak megakadályozza a sertések különböző betegségeinek fellépését, nagy mértékben fokozza az (trágyát s ennek révén a hizlalást meglegelő mértékben elősegíti; hanem kellő időben alkalmazva, az ugynevezett sertésvészt is sikeresen gyógyítja. 1 kilogramm ára 1 korona 90 fillér. Ha egész kőzségek részére történik megrendelés, ennek arányában 20—30 százalékos engedmény nyújtatik.

Disznópor használata után.

Előfizetőinkhez.

A „Független Ujság“ az ujévi számmal a tizedik évfolyamba lépett. Immár kilenc esztendő pályafutás van mögöttünk s az olvasóközönség megítélhette, vajjon sikerült-e elérni azt a célnkat, hogy a „Független Ujság“-ban szépen kiállított, tartalmas, minden irányban tájékoztató, tanulságos és szórakoztató ujságot nyujtsunk előfizetőinknek? Munkásságunknak legszebb jutalmát abban látnánk, ha törekvéseinket siker koronázta volna; és hogy ez el nem maradt, bizonyíték erre nemesak az, hogy lapunkat a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége“ hivatalos közlönyéül választotta, de büszkén hivatkozhatunk arra is, hogy a „Független Ujság“ ma már a magyar független polgári osztály legelterjedtebb és legkedveltebb heti ujsága. Becsületes munkával kivított sikerünknek titka az, hogy mindenkor az ország legmagyarabb s legnagyobb zömét alkotó polgári osztályának érdekeit tartottuk szem előtt: tehát a földmives, a kisiparos jóvoltáért s a fáradságos, de tisztes munka védelméért harcoltunk.

Azok a törekvések, amelyek működésünket eddig is irányították, a jövőben is vezérszínünket fogják képezni. Valamint a multban, azonképpen a jövőben sem fogunk megszűnni elsősorban a vidéki gazdaközönség boldogulására szükséges törvényhozási és társadalmi intézmények létesítését sürgetni; törekedni fogunk szövetségi téren utmutatással szolgálni és serkenteni; igyekezni fogunk gazdasági közleményeinkkel a jövedelmező gazdálkodás elveit terjeszteni; mulattató cikkeinkkel szívet-lelket nemesítő szórakoztatást nyujtani; képeinkkel a hazai és külföldi hírneves férfiakat ismertetni és a hazai művészet jelesebb termékeit bemutatni; végül levelesszekerényünkben a mindennapi élet körében fölmerülő minden kérdésben tanácsot adni.

Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy talányaink megfejtői között hetenként több regénykötetet osztunk ki. Ezenkívül gondoskodunk arról, hogy évente legalább egy

érdekfeszítő, de hazafias irányu regény is jelenjék meg a „Független Ujság“-ban.

A „Független Ujság“ karácsonyi ajándéku az idén is minden előfizetőnek ingyen küldötte meg a karácsonyi számmal a „Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyv“ 1904. évi folyamát, mely egy 10 ives könyv, amely naptári részen kívül hasznos olvasmányokkal van telesteli s szövetségi és gazdasági téren egész éven át hasznos utmutatója előfizetőinknek.

Bizton remélljük, hogy eddigi előfizetőink nemesak maguk fogják a „Független Ujság“-ot továbbra is támogatni, hanem igyekezni fognak új előfizetőket is szerezni.

Az előfizetési ár:

Egész évre 6 korona, félévre 3 korona, negyedévre 1 korona 50 fillér.

Kérjük az előfizetési pénzeket a külön küldött postautalványon mielőbb beküldeni, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be.

Hazafiu tisztelettel

A „FUGGETLEN UJSÁG“

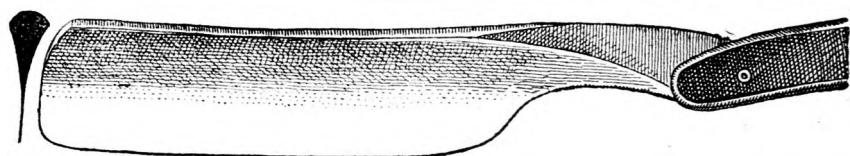
szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Anyós: Miért veri János vejem, a feleségét.

Após: Mert a felesége azt mondta, hogy nem szereti eléggé.

Ujdonság borotvákban!

Mel. ek nagy feltűnést keltenek kitünő minőségük és olcsó áraik folytán. Elismeri és bizonyítja sok számos köszönölevél is. — Minden meg nem felelő ki lesz cseréve és így minden kockáztatás ki van zárva és a siker biztos. Tessék egy próbamegrendelésre.

delést tenni. A borotvák árai: »Angol« borotva darabja 1 frt 20 kr., Transzvali borotva darabja 1 frt 50 kr., »Páratlan« borotva darabja 2 frt 50 kr. **Csinos borotvatartó ingyen.**

Megrendelési czim: WINKLER és GRAUER, Első magyar borotva szétküldési telep Kőbánya 48.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

A huszárörmester zabja. Valahonnan Csehországból szakadt *Korzinek* János a magyar földre s itt fölesapott huszárnak. Fölvitte a manipuláns örmesterségig s oly sikeresen manipulált, hogy ma a börtönben ül. *Löwenstein* Antal, örkényi kereskedő fölszólította egy alkalommal, hogy van-e eladó zabja? Hogyne lett volna, a mikor a magazinokhoz álkulesa volt. Rögtön szállított száz zsákkal is s ez okozta a vesztét, lefokozták és két esztendei várfogságra ítélték. A hadbiróság előtt rávallott *Löwenstein*ra, aki úgy akarta a veszedelemnek elejét venni, hogy a mikor megtudta a huszárörmester elfogatását, levelet írt a főkapitánynak, hogy neki a *Ferencz József*-huszárkaszárnyából gyanus zabot szállítottak. A pestvidéki törvényszék *Löwenstein*orgazdaság büntette miatt nyolcz hónapi börtönre ítélte s ezt a tábla is jóváhagyta. A Kuria harmadik büntetőtanácsa a koronaügyész vádjá után elutasította a vádlott semmi-ségi panaszát.

Vallomás a bitófa alatt. Mult hét egyik reggelén végezték ki Londonban *Brown* és *Cowdrey* katonákat, akik *Winchester*ben egy asszonyt meggyilkoltak. A kivégzés előtt drámai jelenet folyt le. A tárgyalás folyamán *Cowdrey* bűnössége bebizonyítottnak látszott, de sokan kételkedtek abban, hogy *Brown*nak része volt a büntetben. De egyikük sem tett vallomást. Akkor reggel éppen, a mikor a hóhér nyakára tette a hurkot, *Brown* fölkiáltott:

— Mielőtt itt hagyom ezt a világot, vallomást akarok tenni: *Bűnös vagyok.*

Ez a vallomás szenzációs hatást tett, annál inkább, mert *Cowdrey*, akiről azt hitték, hogy ő az egyetlen bűnös, utolsó pillanatig tagadta tettét.

Letartóztatott kivándorlási ügynökök. A mult héten történt, hogy *Nyitra* megye egyik községéből egyszerre tizennégy család vándorolt ki Amerikába. Budapesten át Bécsbe és onnan Hamburgba keltek utra, a hol hajóra ülve, Amerika felé vitorláztak. A hatóságoknak feltűnt ez a tömeges kivándorlás és kutatni kezdték, ki intézte a kivándorlásokat. Csakhamar rájöttek. A detektívek megindították a nyomozást és kiderítették, hogy két ember a lelke ennek a kivándorlásnak: *Buxbaum* Sándor harminczegy éves debreczeni születésű mészáros, *Hajhaus* Sándor budapesti születésű huszonkilencz éves mészároslegény. Mindkettőnek nagy összeköttetései vannak a felvidéken és a rendőrséggel már meggyűlt a bajuk. A két jeles urat, a kiknek — úgy látszik — már sok szegény ember balsorsa szárad a lelkén, letartóztatták.

• MI UJSÁG? •

József főherceg a tüzoltókhoz. József főherceget a *Magyar Országos Tüzoltószövetség* elnöksége ujév alkalmából feliratilag üdvözölte, mint a szövetség védnökét. A főherceg az üdvözlésre a következő táviratban válaszolt:

Január 5. Fiume. *A Magyar Országos Tüzoltószövetség elnökségének Budapesten.* Fogadja legbensőbb hálámat szíves ujévi üdvözetükért, azon óhajjal, hogy az *Uristen* kísérje hazánk tüzoltóit ezen új évben legdusabb áldásával emberbaráti működésükben. Öszinte ragaszkodásomról és támogatásomról pedig legyenek meggyőződve. *József* főherceg védnök.

Csokonai emléke. A debreceni Csokonai-Kör január 6-án tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy a nagy költő, *Csokonai Vitéz Mihály* halála százados évfordulóján, 1905. január 18-án országos ünnepet rendez. Az ünnepre meghívja az ország öszszes tudományos és irodalmi társaságát. A kör pályázatot hirdet egy Csokonai emlékbeszédre; díjaz ezer koronát tűzött ki. A pályaműveket legkésőbb ez év november 20-ig kell benyújtani a debreceni Csokonai-Körnél. Elhatározta továbbá a kör, hogy a nagy évforduló emlékére Csokonai műveiből népszerű kiadást rendez sajtó alá.

Póttartalékosok bevonulása. A hadkiegészítő parancsnokságok most küldik szét ismét a póttartalékosok behívására vonatkozó iratokat a katonai ügyosztálynak. Ezuttal azokat a póttartalékosokat hívják be, akik 1902. október 1-én vonultak be.

A rétsági rablógyilkosság. A Vác közelében elkövetett rablógyilkosság ügyében megindított vizsgálat során több gyanúok merült föl, hogy a rablók egyike egy budapesti kovácslegény. A nyomozó csendőrök közül ketten pénteken a fővárosba érkeztek, hogy a gyanúsított ember után nyomozzanak. A vizsgálat meglehetősen eredménnyel járt, mert megtalálták az illetőnek a lakását a Felső-Erdősoron. A lakáson sikerült egy arcképet is megkeríteni s így már biztos személyleíráshoz fognak jutni. A gyanút nagyban megerősíti az a körülmény is, hogy az illető karácsony óta nincs Budapesten s be van bizonyítva, hogy Vácra utazott.

Hó alá temetett város. Madridból jelentik, hogy Spanyolországban mult pénteken rettenetes hóvihár dühöngött. A Madridtól néhány kilométernyire eső Segovia város a nagy hófúvás következtében teljesen el van zárva a külvilágtól. A vonatok valószínűleg csak néhány nap múlva közlekedhetnek.

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előírt % mellett. Felvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tag. k és n m tagoknak.

Azonnali készpénz-
 elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elf.gad: Husnemüket, füstölt
üst, vadakat, szárnyasok-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöldség-
félét, gyümölcsöt stb

A belgrádi zavarok. Belgrádban Masin hadosztályparancsnok titkos rendeletet intézett a csapatparancsnokokhoz, hogy legyen arra gondjuk, hogy a tisztek szabályszerűleg tisztelegjenek felebbvalóiknak. Erre a rendeletre az adott okot, hogy az összeesküvő tisztek nem tisztelegtek a júniusi királygyilkosságban részes tisztek előtt.

Szociálista vezér négyes fogaton. Mult héten Torontálban jó dolga volt a Budapestről lerándult szociálista küldötteknek, akik sorra jártak a vármegyék egyes vidékeit. Így például Bogárosra jött a fővárosból egy szociálista küldött s a bogárosiak — négyes fogaton vitték be a vasutról a faluba. A jegyző hiába beszélt a nép lelkére, ezek egész nap ünnepezték az apostolt, akit a szomszéd községbe is négyes fogaton vittek be. Bizony az eszmét, az igaz eszmét nem így, hanem Krisztus példája szerint kell szolgálni, amit az ajak hirdet, azt cselekedettel is követni. Nem igazi apostolok ezek a négyes fogatosok, hanem álapostolok.

Egy Adria hajó égése. A fumei szabad kikötőben multhéten az elevátor előtt rakódó „Arad” hajón tűz ütött ki. A hajón, mely Rotterdamba volt indulandó, már napok óta szakadatlanul folyt a berakodás. A hajó elő részében elhelyezett anyagraktárban eddig még ismeretlen okból tűz ütött ki. A tűz nagy arányokban terjedt, mert itt voltak felhalmozódva a hajó használatára szükséges olaj, festék, petróleum stb. gyúló anyagok. A tűz kitérősekor a hajón azonnal működésbe hozták a szivattyugépet, a melylyel a raktárhelyiségekbe vizet ömlesztettek. A tűz oltása azonban nagy nehézségekkel járt, mert a raktárakból iszonyu füst tódult ki, hogy alig lehetett a raktár közelébe férközni. Minthogy a hajószemélyzet a tűz eloltására erőtlenné bizonyult, a révhátóság tűzoltóit hívták segítségül. Ezek hamar meg is érkeztek, de az oltás még akkor is nehezen ment, mert az anyagraktárból kitóduló füst, megakadályozta az oda való behatolást és így a tűz sikeres eloltását is. Három tűzoltó a nagy füsttől rosszul is lett és alétan kellett őket eltávolítani. Végre hosszas, fáradságos munka után sikerült a tüzet megfékezni. A tűz által okozott kár felületes becslés szerint 5000 koronára rug.

A korty-pótlék. Egyik dunántúli községben a református rektor kérte a presbitériumot, hogy a törvény által biztosított kor-pótléket tegye folyóvá — korpótlék! miesoda új szó lehet ez? okoskodtak az atyafiak. A kérvény felolvasása után feláll aztán az egyik polgártárs s ekképen szól: — En tisztelt presbitérium egy szóval sem vagyok elrontója annak, hogy a mi derék rektor urunk korty-pótléket ne kapjon; és mivel az idén jó termésünk vót, ammondó vagyok, vessük ki a korty-pótléket természetben. En a magam részéről kijelentem, hogy 10 literrel hozzájárulok az tavalyi termésből...

Az indítványt egyhangulag elfogadták.

Zimándi meghalt. Török-Bálint egykori hirhedt plébánossza, Zimándi Ignác meghalt. A faluja határain túl neve aligha lett volna ismerité, ha fejét olyan dologra nem adta volna, a mely minden magyar ember előtt örökre gyűlölté tette a nevét. A szomorú hirhedség onnét kezdődött, hogy fanatikus dühvel s a legotrombább modorban megírt röpirattal támadta meg Kossuth Lajost. Utóbb még több könyvben is próbálta bemocskolni Kossuth emlékét. A felbuzdult hazafias polgárság a gyalázkodó plébános ellen érzett felháborodásának gyakran kifejtést is adott s nem egyszer fenyegette reverendáját a kiporolás veszedelme.

Egymás között.

Egy ur: Rengeteg kiadásom volt a napokban. Egész raktárt vásároltam össze. Hát te mit vettél karácsonykor?

Egy másik: Lélekzetet.

„AGRARIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztr.-magyar államvasut-társaság

resiczai mezőgazdasági gépgyárának vezérügynöksége.

Mezőgazdák különös figyelmébe !! Egyszerű aczélekék. !!

Eltörhetetlen tégelyaczélekefej
Pénczelaczel kormánylémez
Magasított aczélekefej
Porvédő kerekek
Aczel gerendely

Csak kitémasztott nyeregkerettel
— bíró taligát szállítunk.

Tiszta aczélanyag saját hámorainkból.

Ekegyártás terén legelsőrangú magyar gyártmány. felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk arjegyzeket mivel ez az összes talajmívelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és ajándékosan küldetük.

Rövidített levezetési: „Agraria” Budapest, V., Váci-út 2.
Szerzője: „Agraria” Budapest.

„DERBY” melasse baromfi abraktakarmány felülmúl és pótol minden más takarmányt

tartalmaz: melasset (20% cukor tartalommal), buzakorpát, tengeri darát, kendermag pogácsát, foszforsavas meszet.

Ára 10 korona 50 kilogrammonként.

Előnyei: feltűnő gyors hizis, korai tojó képesség, kitűnő husképzés, szaporodó tollasodás, feltétlen sulyszaporulat minden más takarmányozással szemben.

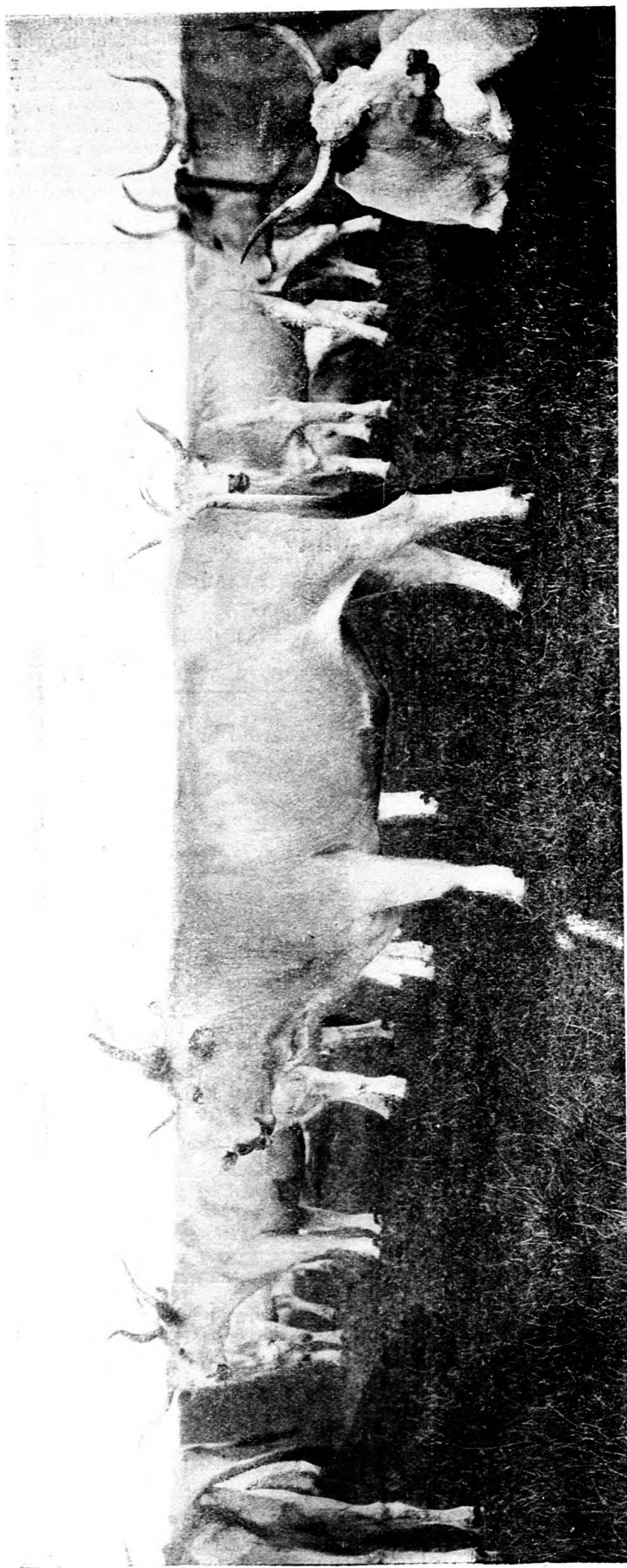
Figyelmeztetés: óvakodjunk az értéktelen tözeggel kevert és egyéb hangzatos nevek alatt forgalomba hozott takarmányoktól,

A „DERBY” erőtakarmányok összetételéért és hirdett emészthető tápegységeért szavatol az
ERŐTAKARMÁNYGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG IGAZGATÓSÁGA.

Gyárak: Budapest, Hatvan, Tótmegye. Központi iroda: Budapest, IX., Üllői-út 117. (Telefon 51-32.)

Megrendelhető: Budapest — Köztelek (IX., Üllői-út 25.), a Baromfitenyésztők Országos Egyesületénél.

Tehenek a vukovári magyar törzsgulyából. Középen Rigó 7 éves tehén.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A vukovári uradalom magyar gulyája.

Pár hét előtt már megemlékeztünk néhány sorban a vukovári uradalom magyar gulyájáról és bemutattuk az ökrök csoportját képen is. Ez alkalommal a híres gulya teheneit mutatjuk be képen és a gazdaság leírásából a következőket, mint igen érdekes és tanulságos dolgokat teszszük ide az uradalom érdekes gazdatisztje *Stemhausz* Frigyes ur adatai alapján.

A gulya a 60-as évek végén alapítottatott Mezőhegyesről vásárolt 1 drb bika, néhány drb tehén és Karátsonyi Kamilló gróf kamenicai gulyájából vásárolt tehenekből. Vértörlésére a mezőhegyesi, Pejachevich Péter gróf rumai, Almássy Kálmán gróf sarkadi és Wenckheim Frigyes gróf békési gulyájából szereztettek be tenyészvikák.

A tehéngulya létszáma ez idő szerint körülbelül 170 drb, a melyből egy harmadrész a törzsgulyába, két harmadrész pedig az u. n. nagygulyába van beosztva.

Ez állomány földözésére átlagosan 6 drb bika használtatik.

A tenyészállatok határozottan magyar jellegűek. A tehének általában címeresek, szarvállásuk jobbra galyas, a fej szép és szabályos, a nyak széles és izmos, a mar és szügy széles, a hát és ágyék egyenes, az oldalak dongások, a far széles és többnyire szabályos. A törzs hosszú és mély, a lábak erősek és szabályosak. A szín többnyire darvas, ritkán ezüst-fehér.

A gulya május elejétől szeptember végéig, éjjel-nappal a szabadban, legelőn van és nyitott félszegekben telel. A tehéngulya takarmánya télen át kevés széna, szalma és tengeriszár. A hágtási időny február elejétől július végeig tart. A lellési százalék 80–82%, tehát elég kedvező. A szopós borjúk leválasztása szeptember közepén történik.

A leválasztott borjúk naponta $1\frac{1}{2}$ –2 kg. zabot és szénát ad libitum kapnak. Az egy és két éves üszök és bikák télen át szintén 1–2 kg. zabot és tavaszi szalmát, 3–4 éves üszök és tinók pedig kevés szénán kívül csak szalmát és tengeriszárat esznek.

A növendékbikák télen át lekötve tartatnak, ellenben a tinók és üszök szabadon járnak.

A bikák azon része, mely két éves koráig tenyészvikának el nem adatott, két éves korában kiheréltetik és betöltött 5-ik évében kerül járomba. Az ökrök 6–7 évig használtatnak és ezután felhizlalva értékesítettnek. A két éves bikákból évente 20–25 db. adatik el 250–300 frtért darabonként jobbra a horvát kormányoknak, de sok esetben magyar- és horvátországi uradalmaknak is.

Az üszök erős selejtezés után 4 éves korukban kerülnek bika alá. A mustratehének és üszök szintén felhizlalva adatnak el.

A törzsgulya 1899 június óta fölvétetett az országos törzskönyvbe.

Alkalmadtán a jeles tenyészet bikáit is bemutatjuk képen.

Budapesti színésznők.

Szojer Ilonka.

Fedák Sári.

Ujvári Lujza.

Baán Mariska.

Harmath Ilona.

Márkus Emília.

Hegyi Aranka.

Z. Bárdi Gabi.

Török Irma.

Hegyesi Mari.

Mütrágya különböző növények alá.

A kellő erőben levő jól munkált földben a *zukkorrépa* egyike azon növényeknek, mely a mütrágyát jól meghálálja. Csakhogy a cukorrépa alá nem szokás a szuperfoszfátot egymagában adni, hanem chilisalétrommal együtt. Ezen két mütrágyának együttes alkalmazásával lehet a legjobb eredményeket elérni. A 20%-os szuperfoszfátból 120—160 kg. kell kat. holdanként, melyet a földnek tavaszi szántása vagy grubberolása előtt kell elszórni. A chilisalétromból 60—70 kg. kell az esetben, ha a föld előző őszzsel istállótrágyát kapott, ellenkező esetben 80—100 kg. lesz a megfelelő mennyiség. A chilisalétromot két részletben kell adni; felét közvetlen a vetés előtt beboronálva, felét a kikelés után fejtrágyának, úgy, hogy az elhintést kapálás kövesse. A terméstartóbbat a hazai tapasztalatok szerint 40—60 q. között ingadozhat.

Ha a cukorrépa után tavaszi árpát vetünk, akkor a mütrágya (szuperfoszfát) utóhatásában erre is hat. Máskülönb a tavaszi árpa alá nem szoktunk közvetlenül mütrágyát adni, mert hatása a rövid életű tavaszi kalászosnál igen bizonytalan.

Buza alá (őszi buzánál) jó erőben álló földről az egymagában adott szuperfoszfát hazai tapasztalataink szerint jó eredményt ad és kat. holdanként 100—400 kg. terméstartóbbat eredményezhet. A 20%-os szuperfoszfátból 100 kg. kat. holdanként elegendő, melyet legkésőbb a vetésszántás előtt kell kiszórni.

A *mákra* nézve az egyoldaluan alkalmazott szuperfoszfát hatása már bizonytalanabb, mert ezen növény, a repcéhez hasonlóan, sok könnyen felvehető nitrogént kíván a talajban. E tekintetben előzetesen egy kisebb összehasonlító kísérletet kellene tenni.

Az őszi buzavetésre, melybe tavasszal lóhere lesz vetve, a szuperfoszfát felszórását és beboronálását nem tartom a legjobb eljárásnak, mert a szuperfoszfát nem fog oly mélyen jutni a talajba, hogy kellő hatását kifejthesse. A lóhere minden esetben jobban fog diszteni, de oly terméstartóbbat, mint az idejekorán leszántott foszfortrágya után, adni nem fog. Sokkal helyesebb a foszfortrágyát a védőnövény elvetése előtt adni és leszántani. Ezen célra használható a szuperfoszfát is, de helyesebb ez esetben Thomassalakat adni, melynek a hatása tartósabb s így a lóhere által jobban ér ékesíthető.

Kerpely Kálmán.

Tejhamisítás megállapítása. A tejhamisítást közönséges módon és elég megbízhatóan a Gerber-féle zsírmeghatározóval és lactodensymeterrel lehet megállapítani. Amennyiben kételyek merülnek fel, a vizsgálati eredmények próbafejésnél nyert tej meghatározásával hasonlítandó össze, mely esetben kitűnik, hogy abnormis vagy hamisított tejről van-e szó. Egyébként teljesen megbízható eredményt csakis vegyelemzés útján érhetünk el, amidőn a tejnek hamutartalma is megállapítható.

• MULATTATÓ •

HOGY LETT A SZÉKELYBŐL GÓBÉ?

— Regényes mese az Apaffiak idejéből. — (3)

A „*Független Ujság*” részére írta: **Péterfy Tamás.**

Dávid a rossz legkisebb sejtelmével ballagott a csür felé. Mikor a csür kapujához ért, reákiáltott Józsiás uram:

— Jön a tatár! Jön a török és te hallgatsz?!

Az erdő mélyén.

— Instálom... nem!...

— Semmi instálom! Ha baj van, azt nekem tudni kell Dávid! Hány órákor érkezhetik a tatár?

— Hát... instálom...

— Beszélj, Dávid, mert mindjárt karóba húzatlak!

— Instálom, a tatár nem jön, csak jöhet!

— De mikor jöhet? Te!... Te!... — és retentő dühös vala a nemzetes főbíró ur.

— Leghamarabb még ma...

— Úgy készülök, — szólt magával beszélve Józsiás uram. — De mit tegyek?... Adj egy jó eszmét Szűz Anyám, hogy a falut megmenthessem!... Pénzünk nincs a kiváltásra. Szegény a pénzesládánk!

Legelőbb tehát Dávidot ragadta galléron a nemzetes ur s megrázta dühében, hogy zörgöttvacogott a szolgál mind a harminc foga (kettőt a ló rugott ki). Mikor a rázástól kifáradott, magával cipelte nagytiszteletű Jámbor Dániel uramhoz, ahol bevádolta.

A nagytiszteletű ur, felejtve jóhangzásu nevét, vadul nekiment a szerencsétlen Dávidnak s igen rutul bánt vele.

Amíg ütötte vékony csontos karjaival, pipaszárlábai hajladoztak ide-tova. Dávid, mint valami vértanu, úgy türt az ütletet. Sőt meg sem jajdult bele.

— Megállj, barátom bibliás! — szólt közbe a nemzeti ur, — ezzel még mitsem segítettél a bajon. Jön a tatár!!

A nagytiszteletű ur, alig lihegve a fáradságtól, csak rábámult Józsiás uramra. Két sovány kezét esipőre rakva, úgy nézett ki, mint egy kérdőjel.

— Mit tegyek?...

— Hozz elő egy kancsó öreg szilvápálinkát! De gyorsan, szaporán! — parancsolá a főbíró a papnak.

A nagytiszteletű ur sietve nyitá fel a szoba falába nyíló szekrény ajtaját, mit »tékának« neveztek akkoriba s kivette a kancsót.

— Kináld meg legelőbb Dávidot, barátom bibliás!

A pap a nemzeti urra bámult.

— Ne nézz, hanem tedd, amit mondok! Ezzel kezdődik a védelem, mely a falut megmenti.

— A falut?... — kérdezé a nagytiszteletű ur, mialatt engedelmessé, nyújtá a kancsót Dávidnak.

— Igyál Dávid! — kiáltott reá nemzeti Rika Józsiás uram. — De úgy igyál, hogy nagyot tudj kiáltani! Különben kiöltöttek a falu végére!

A szolga hosszú kortyokban élvezte az erősítőt.

— Jól esik-e Dávid?

— Jól, instálom nemzeti ur!

— Még egyet huzz belőle Dávid! — biztatá parancsoló hangon, mialatt tekintett az ablakon a nemzeti ur. A szolga újra ivott, de szemével a nemzeti uram arcát nézte, hogy miként vonul át rajta mindenféle rángatózás. Aztán visszafordulva ráförmed:

— Rikolts egyet Dávid!

Dávid akkorát rikoltott, hogy megrezdült bele a papi kuria.

— Most hallgasd, a mit mondok szolgálom! — kezdé fennhangon. — Végig szaladsz minden utcán, tudtára adod mindeneknek a főbíró parancsát, hogy: „kinek kedves az élete — zárkózzék be a házába!“ Itt van a bírói pálcám. Magassan tartsd!!

De nem elégedett meg a magyarázattal Józsiás uram. Mégegyszer fülébe kiáltá Dávidnak a parancsot s ismételtette vele.

Néhány másodperc múlva, mint egy örült rohant utcáról-utára Dávid, kezében a bíró görbe botjával, melyen fehér kendőt lobogtatott s kiáltozó szüntelen: „kinek kedves az élete, zárkózzék be lakásába!“

— Mi lesz Józsiás? — kérdezte a szolga után bámuló bírótól nagytiszteletű Jámbor Dániel ur.

— Semmi! — veté oda a feleletet a bíró. Amit az a bolond az utcán kiabál, az neked is szól! Most

következik a füresa háboru, mikor elbuvunk a tatár elől, hogy megverhessük. Maradj csak a házában, ha kedves az életed barátom bibliás! De állj ide az ablakhoz, hogy lásd, miként ceszkednek a tatárok lefelé az erdőből. Ne félj! nem görbül meg a hajad

Szomorú dal.

szála sem, míg én leszek a falu bírója! Légy csak esendően barátom bibliás! Légy nyugodt!...

Aztán sebesen rohant hazafelé nemzeti Rika Józsiás uram. A nagytiszteletű ur nem nézhetett utána, — oda bámult a sötét erdő szélére... Ott száguldott a tatár csorda előcsapata lefelé. Ro-

hantak, hogy félóra mulva porig égessék Szöllős községét.

— Igazságos nagy Isten! adj szabadulást a te igaz népednek! — kezdte könyörgését összekulesolt kezekkel a nagytiszteletű ur.

A következő percben ijedten rohant be a felesége.

— Miért kiabálnak az utcán, Dániel?

— El kell bujni a tatárok elől...

— Mi lesz belőlünk, óh Dániel?!...

— Azt Rika Józsiás uram ő kigyelme tudja a legbizonyosabban, de most ne merj kilépni a házad-ból, ha kedves az életed! Nekem pedig hagyj békét, mert imádkozom! Jön a tatár!...

Ezek után sebesen rohant az oldalszobájába a nagytiszteletű ur s bezárta az ajtót maga után.

A nagyasszony pedig magára maradván, nem birt az ijedségtől egyebet csinálni, csak a kezeit csapdosta össze, oly lármát csapva, mint egy teltbódés cirkusz-közönség. (Folyt. köv.)

Iskolában.

Tanító: Felelj, János! Mi különbözteti meg a kutyát a többi állatoktól.

János: Hát az adóbárc a nyakán.

A madárijesztő.

1.

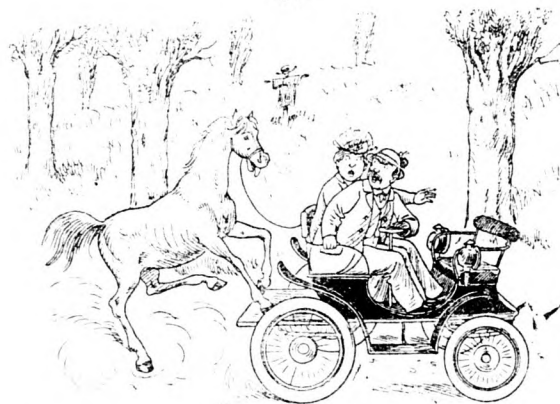
Gőzkocsival megyünk, lefőzzük a lovat,
Kocsi után kötjük, ez pompás gondolat.

2.

Igy megtudja a ló, az a szegény pára.
Hogy gőzzel mily gyorsan halad a gazdája.

3.

A madárijesztő bennobb a buzában
Megmozdul a széltől és a paripában
Ijedelem támad, közbe nagyot horkan
S a sebes gőzkocsit lefőzi legottan.

Képeinkhez

Budapesti színésznők. Budapesti legszebb művésznőink areképesoportját mutatjuk be képünkön. Most, hogy a farsang beállott, mi is szépekkal kedveskedünk olvasóinknak. Tíz művésznő areképét helyeztük egy lapra, a kik nemesak a főváros, hanem az ország kedvencei is. Ezek között a legelső még most is Blaha Lujza asszony, a nemzet pacisirtája. Aztán sorakoznak mellé a kisebb csillagok, a kiknek nevét a kép alá csoportosítottuk.

Az erdő mélyén. A csendesség otthonában, benn az erdő mélyén áll a kis őzike. Logel, eszik, de olykor-olykor föltekint és vigyázva néz körül, ha nem jön-e a vadász? Ezt az erdő mélyén található csendességet szépen festette meg a festő.

Szomoru dal. Olaszország meleg éghajlata alatt a dal is édes és meleg. Utcái nép énekesek járnak a városokban és falvakban. Énekelnek vig és szomoru dalokat. Képünkön is egy olasz utcai énekeslány látható. Szomoru dalához hangokat penget a gitáron. Így van ez a dal hazájában, szép Olaszországban.

Számrejtvény.

— Hajszik Sándor-tól. —

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16

1—16-ig a számok úgy helyezendők el, hogy felülről lefelé, jobbról balra avagy keresztvonalban is összcadva 34-et adjon.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

Megfejtési határidő 1904. január hó 24.

A „Független Ujság“ 1. számában közölt talány megfejtése

„Magyar földön magyar
Nem halt még meg éhen.
A hazát elhagyni
Németnek is szégyen.“

Helyesen fejtették meg: Joó Mariska, Ybl Ida, Csizsár Katicza, Seres Róza, Beke Piroška, *Menyhárt Anna*, Renner Rózsika, Böcsi Zsuzsika, *Fodor Gizella*, Nagy Róza, Kövály Jánosné, idősb *Puskás Lajos*, Bocz Béla, Zsiddi István, *Dóri Pósa Miklós*, Alsó Molnár János, Takáts Pál, p. Nemes József, Szójka István, Nagy Márton, *Nagy Ödön*, Laci Tóth István, Tabi András, Baka Szabó Sándor, Bede Ferencz, Bíró Bálint, Pap Sándor, Molnár Lőrinc. B. Nagy István, Csépe István, ifj. Palágyi József, Tarsa János, Böer József, Balázs István, Mazinger József, Ferentzi Sándor, Fortuna János, Blicha Ferenc, Vitályos Béla, Jakab János, Kováts János, Noszticiusz Gyula, Hajnik Sándor, Onodi Péter.

A sorshuzásnál egy-egy „Székely Mesék“ című könyvet nyertek: Menyhárt Anna, Fodor Gizella. Egy-egy „Göbéságok“ című könyvet nyertek: Puskás Lajos, Dóri Pósa Miklós és Nagy Ödön.

• LEVELES SZEKRÉNY •

Máthé Károly. Az említett ügyvédjelölt és joggyakorlók sorsjegye sorsolása bizonytalan időre elhalasztott. Tessék lapunkat figyelni, majd megírjuk a huzás idejét. — **Kövály Jánosné.** A beküldendő címetek előre köszönjük. A nyereségkönyv megnyerte tetszését, hát ennek Péterfy írónk örvend leginkább. A címekre a lap mutatványszámát elküldjük azonnal. Üdvözet. — **Tőzeki István.** Tessék a sorsjegyek számaikat beküldeni és felírni, hogy milyen fajta sorsjegyből, mely számok vannak birtokában? A bankháznál utánna nézetünk teljesen ingyen. — **Zs. S. R. Sz.** A sirhelypénzt igenis tartozik megfizetni. Még pedig azon okból, hogy aki nem oda való illetőségű, annak először is a községhez kell folyamodni illetőségért és legalább két évig kell a községben lakni, hogy az ingyen közös-sirhoz joga legyen. — **Vass János.** Ezt bizony nem tudjuk, mert nem szereztünk róla tapasztalatot. Annyi azonban igaz, hogy a rabok között sokat láttunk borotvált arccal.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó szövetezete jelentése
1904. január 16.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 112—120 K., helybeli borjúhus 110—130 K., vidéki borjúhus 90—110 K., sertéshus 104—128 K., szalonna, sózott 126—128 K., szalonna füstölt 130—136 K., szalonna, olvasztani való 136—140 K., hárj 140—144 K., sertésszir 136—140 K. Bárányok párja 10—24 K.

Füstpótlus: (vidéki) kg.-ja 1'60—1'80 K., hazai sonka 1'60—2 K., szalámi 2—3'20 K.

Vad: nyul drb.-ja 2'40—2'60 K., fogoly 0'80—1'20 K., fácán 2'50—3'20 K., szalonka 2—2'30 K. drbönként. Vaddisznó 60—80 fillér, őzhus 120—1'30 K., szarvas és dámvad 70—72 fillér.

Baromfifélék: élő tyúk 2'60—3'10 K., rántani való csirke 1'40—1'70 K., sütni való csirke 2'00—2'30 K., kaesa, sovány ——— K., hizott ——— K., lud, hizott 10'——16'—— K., pulyka, sovány ——— K., hizott ——— K., páronként. Vágott hizott liba 1'20—1'30 K., vágott hizott kappan, kaesa és pulyka 1'20—1'40 K. kg.-ként.

Teavaj: (centrifugál) 1'60—2'—— K., főzövaj 1'60—1'80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 16—20 fillér.

Zöldsgéfélek: Burgonya (vagonáru) sárga 340—380 K., rózsá l. 320—360 K., kifli 6'0—800 K. 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt ——— mm.-ként makkói l. ——— K., sárgarépa és petrezselyem 3'——5'—— K., szép vastagszáru torma 24'——32'—— K., mm.

Gyümölcsfélék: szőlő ——— fillér kg.-ként. Alma, válogatott, elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonatan, Törökbalint stb.) 40'——50'—— K., másodrendű alma 20'——30'—— K., harmadrendű apró áru 12'——20'—— K. métermázsánként. Körte, elsőrendű 30'——60'—— K., másodrendű 18'——28'—— K. métermázsánként. Mogyoró 20'——28'—— K. Dió 44'——70'—— K. Aszalt szilva 34'——38'—— K. Szilvaiz 20'——34'—— K. mm.

Méz: pergetett akác 0'90—1'10 K., hárs 0'80—1'—— K. kg.-ként. Gyümölcsiz 2'—— K. kg.-ként, szárított gomba 2'40—4'—— kg.-ként. Mák (kék) 50—60 fillér különként. Sajtok: Romadour 25—50, dekagrammos téglákban 50—60 fillér, grói 1'——1'20 K. kg.-ként, juhsajtok 0'80—1'—— K. kg.-ként.

Tojás: bacsikai 80—84 K., erdélyi apróbb áru 76—78 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt 70—74 K., meszes: 66—68 K.

Budapesti piaczi árai.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) *Buza* 08'60—08'45 K. *Rozs* 6'40 K-től 6'42 K-ig. *Árpa* 5'50 K-től 6'—— K-ig, jobb minőségű 6'20 K-től 6'50 K-ig. *Zab* 5'65 K. *Teageri* 5'16 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	27'20	24'20	25'——	24'——	23'60	22'80	21'20	20'40	12'80

Takarmányvásár. Réti széna 440—620 fillér, mubar 520—640 fillér, zsupszalma 250—280 fillér, alomszalma 230—260 fillér.

Sertésvásár. Elsőrendű 362—390 kg. nehéz 118—22 fillér, 260—280 kg.-mos 118—122 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 115—120 fillér, szerb 118—124 fillér.

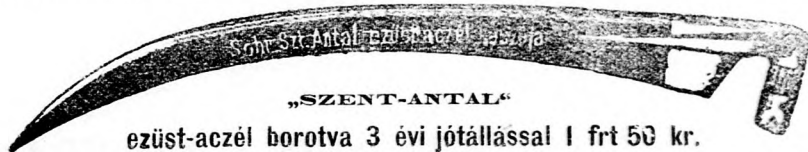
Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 78'——82'——, középminőségű 69'——75'——, alárendelt minőségű magyar ökör 58'——66'——, jobb minőségű magyar és tarka tehén 54'——72'00, magyar tehén középminőségű 48'——60'00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 46'——54'00, szerbiai ökör jobb minőségű 78'——82'——, kivétel ———, középminőségű 74'——76'——, szerbiai bika 60'——68'——, szerbiai bivaly 46'——56'——, kiv. 50'—— koronáig métermázsánként élősulyban Élő borjú ——— K.

A „Sohr Szent-Antal“ ezüstacél-kaszagár, melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője és elárúsítója

Sohr József, Somogy-Szill,

ki a londoni kiállításon is nagy aranyéremmel és díszoklevéllel lett kitüntetve. — 100 koronát fizet annak, ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni. — 200 koronát fizet annak, a ki 100 drb „Sohr Szent-Antal“ ezüst-acél kaszái közül 5 rosszat tud előmutatni. A ki teljesen megbízható jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát senkitől ne vásároljon és ne rendeljen, míg fenti hírneves czégtől képes árjegyzéket nem kér, melyet az bárkinek ingyen és bérmentve küld.

Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelező-lapon. — A téli hónapok legalkalmasabbak megrendelések gyűjtésére. Gyűjtőknek kedvezmény. — Teljes jótállás! — 10 drb rendelésnél 1 drb ingyen! — Leikiismeretes kiszolgálás! — Több ezer köszönőlevél és utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésükre.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták,
konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
„COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók,
szecskavágók, répavágók, kukoricza-morzsolók, darálók,
ürlő-malmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

A „Lóhere” védjegyű
Thomas-Salak
a legjobb és legolcsóbb
foszforsavtrágya

VÉDJEJY
az összes kalászos, lóhere, takarmány és kapásnövény,
kerti vetemény alá, valamint rét és legelő, főleg komló és szőlőkre.
Ezen thomassalak hazánkban, a legutóbbi években eszközölt trágyá-
zási kísérletek alkalmával, kizárólag kitűnő eredményt mutatott fel.
Csak a „LÓHERE” védjegyű thomassalak származik a
csehországi Thomasművekből.

A „Lóhere” védjegy kezesseget nyújt az áru föltőlön tiszta-
sága, idegen anyagoktól való mentessége és leg-
nagyobb mérvű omdhatósága tekintetében.
Ajánlatok, szakiratok és bármely irányban kívánt felvitágosításokkal
készséggel szolgál a
Csehországi Thomasművek eladási irodája, Bécs.

Vezérképviselője Magyarországon:
László Marcell BUDAPEST, VI.,
Teréz-körút 22. sz.

ÜRL REZSŐ
sertésbizományos
— Budapest —
Iózsef-körút 22—24.

Sertéseket
sovány és hizott
állapotban és leg-
magasabb napi ára-
kon értékesít.

Sürgöncyzim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság
Budapest, VII. kor., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főze-
lékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra
jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányo-
zásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok
stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.

Kvitellő osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi cikkek
bizományi értékesítését elvállalja. Az árakra előlegeket is folyósít.

Sertésbizományi osztály: A ferenczvárosi sertésvásáron elvállalja
hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

Párisi világkiállítás „Grand Prix” 1900.

KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor

Állatorvosi diáttetikai szer lovak,
marhák és juhoknak. Közel
ötven év óta a legtöbb istálló-
ban használatban van étvágy-
hiánynál, rossz emésztésnél
valamint a teheneknél a tej
javítása s a tejelőképeség
fokozása céljából, a lenti véd-
jeggyel a valódi.

Egy doboz... 1 K 40 fill.
Fél „ — „ 70 „

Árjegyzék ingyen és
bérmentve.

Főraktár:
Kwizda Ferencz János es. és kir. osztr.-
magy. kir., román
és bolgár hercegi udv. szállító, kerületi gyógyszerész
Korneuburgban, Bécs mellett.

Szecskavágó és répavágó-gépek
— kézi és erőműhajtásra. —

Burgonyamosó- és osztályozó-gépek
Casali-féle szabadalmazott erőhajtású, valamint egyes
és kettős tengeri morzsolók, kézi hajtásra.

„Rapid”-darálók, Takarmány-füllesztők.
Teljes takarmánykamara-felszerelések,
melyek sok évi tapasztalatok alapján, a helyi vi-
szonyokhoz mérten, díjmentesen szerveztetnek,
legjobb szerkezetben és gondos kivitelben szállítatnak

KÜHNE E. hazánk legrégibb **MOSONBAN.** Főraktár:
Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

TIZEDIK ÉVFOLYAM.

Egy magyar ember sem nélkülözheti a legolesőbb és legjobb
magyar heti ujságot, a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

társadalmi és mezőgazdasági képes hetilapot,

a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének“

hivatalos közlönyét a magyar gazdák számára.

Felelős szerkesztő: **SZILASSY ZOLTÁN**, az orsz. magyar gazd. egyesület titkárja.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kispapok, iparosok és
magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják

a „**FÜGGETLEN UJSÁG**“-ot,

a magyar gazdaosztály igaz barátját.

Előfizetési ára: Egy évre 6 korona. Félévre 3 korona.

A „*Független Ujság*“ a magyar polgári osztály, kispapok, kisiparosok érdekeiért küzd, és a tisztességes munka megvédelmezését sürgeti. *Gazdasági cikkei* a folytonos tökéletesedésre adnak utmutatást, *szépirodalmi közleményei* a szív nemesítésén, az elme szórakoztatásán kívül, a *valódi magyar nemzeti szellemnek és vallásos irányynak* istápolását és terjesztését tüzték ki feladatuknak.

A „**FÜGGETLEN UJSÁG**“-ot a legelső magyar írók írják.

Szépirodalmi részének munkatársai: *Bárony István, Gerley Szevér, Hegedüs András, Magyar Gyula, Péterfy Tamás, Petrus Jenő, Pósa Lajos, Szilassy Cézár.* **Lapunk szövetkezeti és gazdasági részének munkatársai:** *Balogh Elemér*, a «Hangya» vezérigazgatója, *Baly Kálmán*, urad. kasznár, *dr. Bernát István*, közgazdasági író, *Czajlik István*, földmives isk. igazgató, *Cserhádi Sándor*, gazdasági akad. tanár, *Csernay Ödön* író, *Hajdu István*, uradalmi kasznár, *Hosszu Albert*, földmívelési iskolai tanár, *Hreblyay Emül*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Jankó Szilárd*, *Jeszenszky Pál*, orsz. magy. gazd. egyleti titkár, *Kerpely Kálmán*, gazd. tanintézetű tanár, *Löherer Andor*, közgazd. író, *Monostori Károly*, állatorvosi akad. tanár, *Praznovszky Ágost*, urad. kasznár, *Rovara Frigyes*, urad. igazgató, *Rubinek Gyula*, országos magyar gazd. egyes. titkár, *K. Ruffy Pál*, uradalmi főtiszt, *Sporzon Pál*, gazdasági tanint. tanár, *Stanchich Béla*, az Országos Központi Hitelszövetkezet ellenőre, *Száhlender Gyula*, urad. építészeti intéző, *Szalay János*, m. kir. állattenyésztési felügyelő, *Szilassy Zoltán*, o. m. g. e. titkár, *Sztankovics János*, gazd. tanint. tanár, *Wimmer Károly*, a „Borászati Lapok“ v. t. szerkesztője.

A „*Független Ujság*“ képeit a legelső magyar
művészek készítik.

Levélzsekrényében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol.

A „Független Ujság“ olcsóságával (egész évre 6 korona
félévre 3 korona) főleg a szerényebb
viszonyúak igényeinek felel meg, de a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba, (Bpest, IX., Üllői-ut 25. Köztelek) küldendők.

— 1902. évi forgalom 28,000 bál. —
Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
 figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek minden évben **julius és szeptember**
 hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseiket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
 Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocznkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
 typia, fametszet stb. útján. Térképek, terve-
 zetek, alaprajzok photolithografialag leg-
 szebben, legolesóbban sokszorosítottak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

Alfa-Separator
Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

Iroda és gyártelep: —

VI., LOMB-UTCZA II.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése.

Arjegyzekek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
 eddig több mint 550 első
 díjat nyertek. — Évi gyártás
 körülbelül 60000 darab.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetsége

Alakult 1900.

erkölcsi támogatásával

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.120.— kor.
Tartalékok	190.400.30 kor.
Összesen	1.858.520.30 kor.
Első évi fölőleg	90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugy-szintén az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelősegből ugy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül —
Rézgáliczot (98-99%) elismert kítűnő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.